

Буц Мария Фьодоровна
учителка по български език
от Богдановското училище
Приазовски район
Запорожка област

СИЛАТА НА ЧОВЕКА Е В КОРЕНИТЕМУ

Тема: «Силата на човека е в корените му».

Цели:

- възпитание на родолюбие, интерес към живота на своите родители, деди, уважение и обич към тях;
- развитие на българска свързана реч, интерес към историята

Нагледни средства:

- родословно дърво;
- фотоизложба;
- репродукции на картини от Леонардо да Винчи, Рафаел;
- кръстословица;
- пословици, поговорки

План на урока

I. Начало:

Учителят съобщава темата и целите на урока.

II. На музикален фон звучи стихотворението « Оттук започва обичта».

III. Учителят. Беседа.

Деца, нека да се върнем за кратко назад в историята. Ние с вас имаме една чудесна родина – Украйна. 48 милиона души живеят в едно многонационално съцветие. Ала всеки човек има своите корени, и тях той трябва да знае и тачи. Нашите корени са в България. Там са се родили и са живели дедите ни.

- А кажете ми, по каква причина те са напуснали своята родина и са пристигнаха чак тук?
- Кога България е под турско робство?
- Кога пристигат нашите деди в Таврия?
- Ами защо ни наричат бесарабски българи?
- Какви названия имаха нашите села Степановка и Богдановка в миналото ?

IV. Основна част

Учителят

Много добре. Сега нека да проверим как се справихте с домашната работа. Тя беше малко необикновена, защото имаше изследователски характер. Трябваше много да беседвате със своите близки, роднини, за да се запознаете с живота на родителите си, на бабите и дядовците си.

Своите знания вие въплътихте в две неща: родословни дървета и съчинения на тема: «Най-колоритната личност в моят род». Хайде да видим, как си свършихте работата.

/На дъската – един плакат, на който е нарисувано родословно дърво с фотографии. Един ученик отговаря до него: разказва за своя род./

Учителят

Във всеки род има ярки, колоритни личности. Мисля, че най-правилно ще бъде да започнем от учениците, които написаха съчинение за майка си. Една народна пословица гласи: «Трите ъгъла на къщата се държат на жената, а само един на мъжа».

Вкъщи жената има повече работа от мъжа, освен това огрява семейството си със своята грижа, внимание, закрила. Тя безкористно отдава на децата си сърдечната топлина, здравето и дори живота си. Дайте да се спомним една легенда за майчиното сърце.

Легенда

Една майка имала син. Скъп, ненагледен. Душата си давала за него. Роса капка по капка му събирала за умиване, с най-тънка коприна ризите му бродирала. Пораснал той, станал много красив. Оженил се за едно момиче с нечувана красота. Довел младата жена в родната си къща. Ала тя намразила свекърва си и рекла на мъжа си: «Ако искаш да живея с тебе, убий майка си, извади ѝ сърцето и го изгори на слаб огън. Ако не – ще те напусна».

Не трепнало сърцето на сина, който бил омаян от красотата на своята жена. Разказал той всичко на майка си. Тя заплакала и рекла: «Прави, каквото ти каже сърцето».

Отишъл синът с майка си в гората, начупили сухи пръчки, запалили огън. Убил майка си, извадил ѝ сърцето, сложил го на жарта. В този момент изпращяла една гореща пръчка и му изгорила лицето. Трепнало майчиното сърце, което горяло на слабия огън, и прошепнало: «Боли ли те, детето ми? Я приложи до лицето си един лист живовляк, пък до него майчиното сърце. Сетне ще го хвърлиш пак в огъня».

Заплакал синът, хванал майчиното сърце, сложил го в гърдите на майка си и го полял със своите горчиви сълзи. Разбрал, че никой и никога не го е обичал така, като родната му майка. Пък майчиното сърце са зарадвало, и тя оживяла.

Омразна му станала жената–хубавица. Не поискал той да се върне при нея. Отишли двамата с майка си в полето и се превърнали в две могили.

Това е цялата легенда за майчината любов и вярност.

Пък сега ще послушаме Шунтова А. Добре. Мисля, че най-важно в съчинението ти е любовта, с която говориш за майка си.

И Михов Андрей написа за своята майка. / Той чете/. Благодаря. Хубава работа. Като говорим за майката, не можем да не кажем за бащата. За децата те и двамата са важни.

/Звучи песен «Най - добрата люлка». След това един ученик чете своето съчинение за баща си /.

В живота на децата много голяма роля играят баба и дядо. На всеки чин лежи приказка «Дядо и внуче». Тя е позната за вас. Прегледайте я още един път и отговорете на въпроса:

- Каква е основната мисъл на приказката? /Старите хора трябва да се почитат/.

- Какви пословици за старост знаете? /Дето старо не се почита, там за добро недей пита. Почитай старите доде младееш, да почитат и тебе, когато остарееш/.

Сега дайте да послушаеме съчинението на Михова Инна «Моят дядо».
Чухте ли с каква гордост пише Инна за дядо си? Благодаря, Инно.
И особено са щастливи децата, които имат вкъщи прабаба и працядо, защото те са жива история.
Давам думата на Куруоглу Аня....
Пък който знае и за прапрацядовци си, той е най-родолюбивият ученик в класа.
И такава момиче имаме. Това е Генчева Лиля. Заповядай.
V. Благодаря ви, деца, за добросъвестния труд, за интересните домашни работи, за вашето родолюбие.
/Учителят обявява бележките и задава домашната работа за следващия час: събиране на пословици, легенди, приказки, разкази от баби и дядовци/.

Литература

1. Лазаров И., Павлов П., Тютюнджиев И., Палангурски М. Кратка история на български народ. - Просвета. София. 1993.
2. Милева Л., Торосова М., Миленкова С., Узунова Т. Читанка за 1. клас на средното общообразователно училище. – Просвета – София, 1993.
3. Пачев С. Возникновение болгарских сел в Северном Приазовье в 1861 – 1862 годах. - Мелитопольский государственный педагогический университет. Мелитопольское общество болгарской культуры « Балканы». М.,2007.
4. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. – К.: Радянська школа. 1978. – 263 с.
5. Чернева Д. Изучаване на родния край. Книга за учителя.- Интерклас.София, 2002.

Анотація

Болгари в Україні – національна меншість і складова частина українського народу. Підчас турецького рабства вони були вимушені покинути свої домівки в Болгарії. Але кожна людина мусить знати свої корені. В зв'язку з цим цілі запропонованого нестандартного уроку такі:

- допомогти дітям дослідити, звідки, коли і чому їх пращури переселились в Таврію;
- скласти своє родовідне дерево;
- дізнатися якомога більше про своїх дідів – прадідів.

В наш час, коли дещо слабшими стали сімейні узи, цей урок є актуальним тому, що є необхідність у вихованні поважного ставлення до батьків та старшого покоління в цілому.

Анотация

Българите в Украина са национално малцинство и съставна част от българския народ. По време на турско рабство те са принудени да напуснат бащините си домове в България. Но всеки човек трябва да знае своите корени. Във връзка с това основните цели на предложения нестандартен урок са такива:

- необходимо е да се помогне на децата да научат защо, кога и как техните предци напускат България;

- да си направят родословно дърво;

- да научат повече за история на своите деди.

В наше време семейните връзки станаха по – слаби, затова има нужда младото поколение да бъде възпитавано в чувство на обич и уважение към по – възрастните хора, затова, мислим , този урок е актуален.

Анотация

Болгары в Украине – национальное меньшинство и составная часть украинского народа. Во время турецкого рабства они вынуждены были покинуть родные места в Болгарии. Но каждый человек должен знать свои корни. Это придает ему силы и уверенность в себе. В связи с этим основные цели предложенного нестандартного урока таковы:

- помочь детям проследить, откуда, когда и почему болгары переселились в Таврию;

- составить свое родословное дерево;

- узнать как можно больше о своих дедах – прадедах.

В наше время, когда несколько ослаблены семейные узы, есть острая необходимость в воспитании уважительного отношения к родителям и к старшему поколению в целом. Это делает урок актуальным.